

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty

Název zahraniční akce:	Pracovní setkání na Slovenské inspekci životního prostředí ve dnech 29. – 30. 5. 2025
Pořadatel:	Slovenská inšpekcia životného prostredia
Účastníci:	Mgr. Petra Šrámková, Ing. Jaroslav Dvořák, Ph.D., OOO ŘDT, Ing. Hynek Švec, OOO OI České Budějovice
Místo konání:	Bratislava, Slovensko
Termín konání:	29. – 30. 5. 2025

Anotace:

Po několika letech bylo z iniciativy České inspekce životního prostředí uskutečněno pracovní setkání se Slovenskou inspekci životného prostredia (dále jen „SIŽP“) za účelem výměny zkušeností v oblasti ochrany ovzduší a fluorovaných skleníkových plynů. Během setkání ve čtvrtek 29. května na ústředí SIŽP prezentovaly obě inspekce své obvyklé kontrolní postupy. Na každou z přednášek navazovala odborná diskuse. Následující den pokračovalo setkání praktickou ukázkou vybavení a postupů při měření emisí na bratislavském inspektorátu.

Podrobný popis průběhu a výsledků cesty:

SIŽP seznámila ČIŽP s vývojem vlastního měření emisí, měřicích skupin, pořizováním techniky, získáním a udržováním akreditace metod. Povinná akreditace totiž pro SIŽP v případě vlastního měření emisí vyplývá ze slovenské národní právní úpravy.

SIŽP dále prezentovala současné vybavení a postupy při měření emisí, které sama používá. V následující diskusi pak byly probírány například předem ohlášené a neohlášené kontroly s měřením emisí nebo doby měření jednotlivých znečišťujících látek. Zajímavou okolností například je, že standardně se emisní limit plyných nebo organických znečišťujících látek vyhodnocuje u zdrojů se stálým provozem na Slovensku během tří hodin, v České republice nejčastěji během dvanácti půlhodin.

Situace v obou zemích je odlišná, protože v České republice je větší počet komerčních Ministerstvem životního prostředí k měření emisí autorizovaných osob, které emise měří. Úkolem ČIŽP v oblasti měření je ve větší míře kontrola těchto osob a vlastní měření emisí měřicí technikou ČIŽP je prováděno s menší četností i s ohledem na omezené personální zázemí. Na Slovensku oproti tomu působí nižší počet akreditovaných osob, které měří emise komerčně. SIŽP disponuje širším specializovaným zázemím a třemi měřicími vozy rozmístěnými na území Slovenska a provádí násobně vyšší počet vlastních měření. V praktických postupech při měření nebyly zjištěny žádné zásadní rozdíly, což je dáno tím, že se obě inspekce řídí příslušnými národními technickými normami vycházejícími z norem evropských.

V diskusi zazněly příspěvky plynoucí ze zkušenosti obou inspekcí týkající se nedostatků v umístění a kvalitě provedení měřicích míst na provozovaných zdrojích, přičemž tyto nedostatky lze rozdělit na ty s vlivem na přesnost měření a ty s vlivem na bezpečnost měření. SIŽP v následné diskusi sdělila, že se daří situaci na Slovensku vylepšovat v provozech s integrovaným povolením, protože jejich provoz povoluje sama SIŽP.

Zástupce SIŽP prezentoval také postup podrobných a časově poměrně náročných kontrol činnosti automatizovaných měřicích systémů používaných při kontinuálním měření emisí a přislíbil ČIŽP v případě potřeby odbornou pomoc. Vedoucí oddělení ochrany ovzduší ČIŽP představila novelu českého zákona o ochraně ovzduší. V následující diskusi byly kromě jiného probírány maximální výše sankcí za porušení národních předpisů v oblasti ochrany ovzduší obou zemí.

V odpolední části představily obě inspekce své investiční záměry. Základním rozdílem je, že inspekce plánují měřit koncentrace tzv. plynných znečišťujících látek přístroji využívajícími odlišné analytické metody (ČIŽP má v úmyslu pořízovat analyzátor typu FTIR).

Přestože se hlavní část setkání týkala měření emisí u stacionárních zdrojů a související kontrolní činnosti, inspektoři si našli prostor rovněž pro představení kontrolní činnosti v oblasti flourových skleníkových plynů a skládkového plynu.

Druhý den měli inspektoři ČIŽP příležitost prohlédnout si a prakticky vyzkoušet měřicí vybavení měřicí skupiny na bratislavském oblastním inspektorátu. SIŽP disponuje například širším vybavením pro provádění tzv. manuálních odběrů znečišťujících látek, v souvislosti s tím byly inspekci představeny příslušné přístroje a sondy. Zajímavé bylo rovněž vlastní uspořádání měřicího vozu z pohledu praktičnosti i bezpečnosti, které může ČIŽP využít při stanovení podmínek nákupu nového měřicího vozu.

Obě strany předpokládají v budoucnu další spolupráci zejména v oblastech:

- a) výměny zkušeností za účelem nákupu měřicí techniky,
- b) výměny zkušeností pro účel kontroly kontinuálního měření emisí,
- c) kontrol povinností spojených s používáním F-plynů nebo
- d) výměny zkušeností s přístrojem typu FTIR, kterým SIŽP nedisponuje.

Cestovní zpráva předložena dne: 5. 6. 2025

Zpracoval: Ing. Jaroslav Dvořák, Ph.D., OOO ŘDT

Schválila: Mgr. Petra Šrámková, vedoucí OOO ŘDT